

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7ECdo/33/2014
Identifikačné číslo spisu:	5312201124
Dátum vydania rozhodnutia:	23.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Šramková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5312201124.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Rapid life životnej poisťovne, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2, IČO: 31 690 904, zastúpenej JUDr. Martin Timcsák, advokát, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Zámocké schody č. 2/A, proti povinnej N. E., bytom X., o vymoženie 34,32 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11 Er 117/2012, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. novembra 2012, sp. zn. 2 CoE 218/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie oprávnenej o d m i e t a .

P povinnej sa trovy dovolacieho konania nepriznávajú.

Odôvodnenie

Oprávnená podala súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 34,32 eur s príslušenstvom. Povinnosť povinnej zaplatiť jej túto sumu preukazovala rozhodcovským rozsudkom Arbitrážneho súdu Košice z 8. marca 2010, sp. zn. 3 C/1288/2009. Súdny exekútor následne v zmysle § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) požiadal Okresný súd Čadca o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Čadca (ďalej len „exekučný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením zo 4. mája 2012, č. k. 11 Er 117/2012 - 47 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie odôvodnil vyslovením záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky ako zmluvnej podmienky nachádzajúcej sa v poisťnej (vo všeobecných poisťných podmienkach). Poukázal na ustanovenie, § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka, s tým, že predmetnou rozhodcovskou doložkou došlo reálne k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa (povinného - dlžníka.). Povinná nemala možnosť zmeniť obsah týchto dokumentov, ktoré tvoria neoddeliteľnú časť uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy. Rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Žiline uznesením z 28. novembra 2012, sp. zn. 21 CoE 218/2012

napadnuté uznesenie exekučného súdu bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Stotožnil sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení exekučného súdu, na ktoré poukázal. K námietkam oprávnenej, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nemal právomoc na posudzovanie materiálnej stránky rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu a prekročil rozsah svojej preskúmvajúcej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov zdôraznil, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd podľa platnej právnej úpravy v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania a teda aj pred prípadným vydaním poverenia na vykonanie exekúcie oprávnený a zároveň aj povinný preveriť a vecne posúdiť rozhodcovský rozsudok aj z toho hľadiska, či plnenie ním uložené je právom dovolené a či súčasne nie je v rozpore s dobrými mravmi, a preskúmať žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a tiež exekučný titul z hľadiska súladu so zákonom a tým preveriť splnenie zákonných podmienok pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Poukázal tiež na to, že toto oprávnenie vyplýva exekučnému súdu z § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z., ktoré ustanovenie je výnimkou z materiálnej stránky právoplatnosti rozhodcovského rozsudku, ktoré zahŕňa v sebe prieskumný inštitút a umožňuje exekučnému súdu zastaviť exekučné konanie ohľadom nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom, ak tento vykazuje niektorú z vád uvedených v § 45 ods. 1 citovaného zákona. Súd prvého stupňa správne podrobil osobitnej súdnej kontrole rozhodcovskú doložku zakotvenú v časti XV. Všeobecných poisťných podmienok oprávnenej, ktoré sú súčasťou poisťnej zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi 22.10.2009. V posudzovanom prípade súd prvého stupňa dospel k správne právnemu záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v poisťnej zmluve, ktorá je ako celok neplatná pre rozpor s § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka a čl. 3 ods. 1 a čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13 EHS z 05.04.1993 a preto nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a rozhodovanie majetkových sporov vyplývajúcich zo zmluvy uzavretej medzi účastníkmi. V danom prípade rozhodcovská doložka nachádzajúca sa v poisťnej zmluve uzatvorenej medzi oprávnenou a povinným v časti všeobecné obchodné podmienky bod XV. nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná, čo vyplýva aj z jej zaradenia do všeobecných obchodných podmienok. Dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke je, že vyžaduje od povinného ako spotrebiteľa, aby prípadné spory s poisťovňou vzniknuté z poisťnej zmluvy riešil výlučne v rozhodcovskom konaní a zveruje poisťovní právo vybrať a poveriť konkrétnych rozhodcov na riešenie sporov, čím znevýhodňuje povinného a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v jeho neprospech. Za nedôvodnú odvoláciu námietku oprávnenej považoval, že súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie na pojednávaní podľa klasických procesných pravidiel (§122 a nasl. O.s.p.). Uviedol, že pokiaľ konal a rozhodoval súd prvého stupňa v štádiu rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia exekučný súd nevykonáva dokazovanie podľa § 122 a nasl. O.s.p. a pokiaľ konal bez nariadenia verejného ústneho pojednávania, neodňal týmto postupom oprávnenej možnosť konať pred súdom, lebo v čase jeho rozhodovania neboli žiadne skutkové okolnosti, ktoré by sa museli zisťovať procesným dokazovaním vykonávaným na pojednávaní.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená. Navrhla napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené rozhodnutie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedla, že súdy v danom prípade jej nesprávnym postupom odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). I keď sa v exekučnom konaní vo všeobecnosti nevykonáva dokazovanie, súdy predsa len vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi, avšak bez toho, aby nariadili pojednávanie. Tým ju v rámci dokazovania vylúčili z možnosti vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a tiež vysvetliť, ktoré časti predložených listín v ich vzájomnej väzbe viedli k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy. Dovolanie odôvodnila tiež tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), a tiež, že súdy nižších stupňov svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Poukázal na to, že exekučný súd uviedol, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná, čím spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Právny vzťah medzi poisťovňou a poisťníkom vzniká na základe poisťnej zmluvy. Z právnej úpravy vyplýva, že ak má poisťný vzťah platne vzniknúť, poisťník musí podpísať jednak poisťnú zmluvu a jednak VPP (všeobecné poisťné podmienky pozn. dovolacieho súdu). Poisťník podpisuje súvislý text VPP ako celok, napriek tejto okolnosti nie všetky

ustanovenia VPP poistníka zaväzujú. VPP totiž upravujú množstvo ustanovení, ktoré sa stávajú obsahom poistného vzťahu iba vtedy, ak to uvádza a konkretizuje poistná zmluva. Z pohľadu právnej úpravy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka podobná situácia nastáva, pokiaľ ide o časť XV. VPP upravujúcu všeobecné pravidlá rozhodcovského konania. Poistník ďalším samostatným podpisom pripojeným pod osobitný písomný právny úkon, ktorým sú Osobitné zmluvné dojednania, prejaví vôľu, aby sa jeho spor s poisťovňou prejednal podľa rozhodcovskej doložky v rozhodcovskom konaní s odkazom na všeobecnú úpravu obsiahnutú v časti XV. VPP, potom sa časť XV. VPP stáva obsahom poistného vzťahu ako individuálne zvolená zmluvná podmienka, ktorou je poistník viazaný. Osobitné dojednania môže poistník prijať alebo aj neprijať. Neprijatie osobitných dojednaní nemá za následok to, že by poistný vzťah nevznikol. V prípade ak by poistník neprijal osobitné dojednania, potom by časť XV. VPP ako individuálne nedojednaná nastala platne obsahom konkrétneho poistného vzťahu. Namietal, že oba sudy vykonali dokazovanie listinami, okresný súd však nevychádzal z obsahu rozhodcovského spisu, ale nanovo konštruoval skutkový stav. Nedal oprávnenému možnosť riadne sa zúčastniť dokazovania. Na základe listinných dôkazov vykonal kontrolu postupu rozhodcovského súdu a dospel k úplne opačným právnym záverom. Ak exekučný súd vykonal vlastné dokazovanie, mal účastníkom exekučného konania umožniť uplatniť ich procesné oprávnenia podľa § 122 a nasl. O.s.p. Namietal tiež nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd sa vyporiadal len s časťou odvolacích námietok oprávneného.

Povinná sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal najprv prípustnosť podaného dovolania a dospel k záveru, že v danej veci nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a 239 O.s.p.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu, ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska, a ani o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Rovnako nejde ani o uznesenie odvolacieho súdu, potvrdzujúce uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995, rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení. Rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená v podanom dovolaní procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania odôvodňovala oprávnená odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Tvrdila, že k procesnej vade uvedenej v tomto ustanovení došlo tým, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a teda bez jej účasti. Rovnako im vyčítala, že v súvislosti s tým jej znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

V preskúmvanej veci bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie, resp. rozhodnutia, vydané v štádiu exekučného konania, v ktorom exekučný súd posudzoval splnenie zákonom stanovených procesných predpokladov pre udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučný súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením(doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p. V štádiu exekučného konania, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súdne vykonáva dokazovanie ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p. - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Dokazovanie (vyžadujúce nariadenie pojednávania s možnosťou účasti oprávneného i povinného) v tejto časti exekučného konania neprichádza do úvahy aj z dôvodu, aby sa tým nezmaril účel exekúcie, o ktorej sa má povinný prvýkrát dozvedieť (ak nie je daná výnimka vyplývajúca zo zákona) až dorúčením upovedomenia o začatí exekúcie.

Ak teda dovolateľka vyvodzovala existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že súdy vykonali „dokazovanie“ bez nariadenia pojednávania a v jej neprítomnosti, išlo aj v tejto časti jej dovolania o námietku neopodstatnenú. Namietaným postupom súdov nebola znemožnená realizácia jej procesných oprávnení.

Dovolací súd sa z úradnej povinnosti zaoberal aj otázkou, či k odňatiu možnosti oprávnenej konať pred súdom nedošlo prípadne samotným rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. O takýto dôsledok by mohlo ísť, ak by pre rozhodnutie o zamietnutí tejto žiadosti neboli splnené zákonom stanovené podmienky. V zmysle ustanovenia § 44 ods. 3 Exekučného poriadku totiž nevyhnutným dôsledkom právoplatného uznesenia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie musí byť zastavenie exekučného konania. Nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie by sa oprávnenej ako účastníčke exekučného konania v konečnom dôsledku odopieralo právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo by sa rovnalo odmietnutiu spravodlivosti. Otázka správnosti takéhoto rozhodnutia však nevyhnutne vyžadovala zaujať stanovisko aj k právnym záverom súdov v exekučnom konaní.

Podľa názoru dovolacieho súdu v prejednávanej veci (vychádzajúc z obsahu spisu) odvolací súd i exekučný súd splnenie podmienok pre zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie posúdili správne.

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t. j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2

Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa.

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“), napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c/ tohto predpisu. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „vigilantibus iura scriptasunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Kým nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v prípade iných účastníkov rozhodcovského konania znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v konkrétnej veci (pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel - boli by nadbytočné), v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinnej. Listiny predložené oprávnenou takýto záver umožňovali. Z poisťnej zmluvy uzavretej medzi oprávnenou a povinnou vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú (ako predtlačенý formulár) Všeobecné poisťné podmienky pre životné poistenie, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Na tomto fakte nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany (ako pokračovanie predtlačенého formulára poisťných podmienok) aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poisťných podmienkach.

Dovolací súd sa stotožňuje aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky. Správnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preto neodňali oprávnenej možnosti konať pred súdom.

Prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania odôvodňovala oprávnená odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ďalej nepreskúmateľnosťou, resp. nedostatočným odôvodnením písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je dôvodná námietka

dovolateľky týkajúca sa nepreskúmateľnosti, resp. nedostatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a odporkyni neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p., je nepreskúmateľný. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj

právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovení § 243b O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p., § 151 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. Úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania, avšak Najvyšší súd Slovenskej republiky jej ich nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie bolo prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.